

OVERDENKING

De rustdag: gebod zonder regeltjes

“Een zondagssteek houdt geen week.” In de ene protestantse gemeente wordt er gewaarschuwd tegen noeste arbeid op de rustdag. In de andere kerk komt de zondagsrust amper ter sprake. Wat maakt dat er zo divers mee wordt omgegaan?

De zondagsrust als concept is gebaseerd op het scheppingsverhaal in Exodus 20. Hierin geeft God de mens de opdracht om van de zevende dag in de week een gewijde rustdag te maken. Dat brengt twee betekenissen met zich mee: deze dag is anders dan de andere dagen in de week en op deze dag dient men te rusten.

Uittocht

In het bijbelboek Deuteronomium komt er nog een derde reden bij. Na de uittocht uit Egypte zag het volk Israël de sabbat als een dag om te vieren dat zij weer vrij waren. Ze hadden eindelijk weer de vrijheid om rust te nemen én de vrijheid om hun geloof te uiten, onder andere door de sabbat als een bijzondere dag te mogen behandelen zoals hen werd opgedragen in de Tien Geboden. De sabbat werd voor hen een gewijde rustdag waarop zij God eerden en dankten voor hun bevrijding.

Discussie

De eerste christengemeenten, waarover gelezen kan worden in het Nieuwe Testament, namen het principe van een gewijde rustdag over. Maar zij kwamen uit op een andere vorm: voor hen was juist de eerste dag van de week een heel bijzondere, heilige dag. Dit was namelijk de dag waarop Christus was opgestaan en zich weer liet zien aan de discipelen. In 321 stelde keizer Constantijn in dat de zondag een verplichte rustdag zou worden. Dit om de christelijke zondagsrust te bevorderen in de hele samenleving. Zestig jaar later wordt er met een vergadering in Thessaloniki besloten dat ook slaven vrij zijn op de zondag.

De keuze voor de zondag als rustdag is een gevolg van een discussie onder de eerste christenen: was de sabbat iets voor joden of moesten zij zich er als niet-joden ook aan houden? De uitkomst van de discussie was dat de rustdag wel in ere gehouden moest worden, maar dan op de zondag. Ook wilden ze er geen vastomlijnde vorm voor kiezen met allerlei regeltjes, zoals de Farizeeën die hadden gecreëerd voor de joden. Een gewijde rustdag zou vooral bedoeld zijn als een bijzondere dag om God te eren en rust te nemen.

Ontspanning

Hoe de rustdag eruit ziet, daar zijn al vanaf de invoering van de rustdag verschillende meningen over in omloop. Ontspannende uitstapjes of activiteiten op

de zondag zijn al eeuwenlang een discussiepunt: tijdens de Dordtse synode in 1618 werd er al geklaagd over allerlei activiteiten die op de zondag plaatsvonden. Dat is vandaag de dag niet anders. Sommige protestanten hebben er geen moeite mee om op zondag wat te doen voor hun werk of opleiding, anderen vinden dat er alleen noodzakelijk werk gedaan mag worden. Sommigen zien de kerkgang als het belangrijkste onderdeel van de dag en blijven de rest van de zondag het liefst thuis, anderen gebruiken de rustdag als een dag voor ontspanning door leuke uitstapjes te maken. En zo leeft ieder het gebod om de zondag in ere te houden, op zijn eigen manier na.

Overgenomen uit Petrus Magazine, een wekelijkse nieuwsbrief van PKN Nederland

Ad van der Boon

KERKDIENSTEN

3 september

10.00 uur	De Dorpskerk
Bijzonderheden	<i>FLAME</i>
Voorganger	Ds. mw. M v.d. Kruk-Moerland, Dordrecht
Ambtsdrager van dienst	Yvonne Langbroek
Gastheer / gastvrouw	Bep van der Mast
Koster	Otto Maris
Collecte Rondgang	1 ^e See You Cambodja 2 ^e Instandhouding kerk en eredienst
Uitgang	Onderhoudsfonds

10 september

10.00 uur	De Dorpskerk
Bijzonderheden	
Voorganger	Ds. L.C. van der Eijk, Zwijndrecht
Ambtsdrager van dienst	Wim de Looze
Gastheer / gastvrouw	Adrie van Nieuwenhuijzen
Koster	Henk Nijhoff
Collecte Rondgang	Jeugdwerk
Uitgang	Onderhoudsfonds

17 september

10.00 uur	De Dorpskerk
Bijzonderheden	<i>Startdienst</i>
Voorganger	Mw. A. Ploeg-Blokland, Klundert
Ambtsdrager van dienst	Saskia van der Eijk
Gastheer / gastvrouw	Femke van Halum
Koster	Otto Maris
Collecte Rondgang Uitgang	Instandhouding kerk en eredienst KiA/Werelddiaconaat/Myanmar

24 september

10.00 uur	De Dorpskerk
Bijzonderheden	<i>Heilig Avondmaal</i>
Voorganger	Ds. mw. A. van Briemen, Alphen a.d. Rijn
Ambtsdrager van dienst	Adri de Vrij
Gastheer / gastvrouw	Linda van Strien
Koster	Anton Bom (Kadedijk)
Collecte Rondgang Uitgang	KiA/Zending/Syrië (Vredeswerk) KiA/Zending/Syrië (Vredeswerk)

25 september: 15.00 uur Fendertshofdienst, Ds. J.H. van der Sterre

ROOSTERS

	Kinderoppas	Kindernevendienst	BHV-dienst
3 september	Melissa	FLAME	Marjolien, Henk
10 september	Nicky	Anne en Claudia	Henk, Susanne
17 september	Claartje	Emie en Debby	Jeannette, Saskia
24 september	Susanne	Marloes en Saskia	Linda, Corry-Anne

	Bloemendienst	Organist
3 september	Cor Endepoel	Johan van der Steen
10 september	Joke Frijters	Johan van der Steen
17 september	Mineke Huitkar	Barthold Jongejan
24 september	Adri de Vrij	Barthold Jongejan

	PPT-dienst	Beamerdienst	Livestream
3 september	Tiny	Jan	Wim
10 september	Annelies	Piet	Willian
17 september	Jeannette	Sebastian	Wim
24 september	Ad	Willian	Willian

Toelichting collecten taakgroep Kerk en Wereld

Geroepen om te delen

Geïnspireerd door Jezus Christus, willen wij delen wat ons gegeven is. Om in Fijnaart, Heijningen en Standdaarbuiten, maar ook in de rest van Nederland en wereldwijd mensen hoop te bieden en tot hun recht te laten komen. Samen zijn we de Protestantse Gemeente in Fijnaart, Heijningen en Standdaarbuiten en geroepen om te delen wat ons gegeven is. Met gebed, meeleven, troost en financiële steun, delen we met wie dat nodig hebben.

3 september: See You (www.seeyoufoundation.nl) Cambodja, Over See You

Wij zijn See You en wij zetten ons sinds 1982 in voor mensen met een visuele beperking in Afrika en Azië. Zij behoren tot de meest gemarginaliseerde groepen in de landen waar wij werken. Wij zien hen en helpen met oogzorg, medische zorg, toegang tot onderwijs en werk. Samen met hen, de lokale gemeenschap én met jou. Omdat ieder mens waardevol en kostbaar is.

Cambodja

Niet mee kunnen doen in de les, omdat je het schoolbord niet kunt lezen of lezaren die niet weten hoe ze je het beste kunnen helpen. Voor veel kinderen in Cambodja is dit de dagelijkse realiteit. Naar schatting heeft 10% van de kinderen in Cambodja een beperking en waarschijnlijk zijn het er nog meer. Zij kunnen niet goed meedoen in de les of worden van school gestuurd. See You zet zich in voor inclusief onderwijs. Dit betekent dat kinderen met én zonder een beperking in het klaslokaal zitten. Zo creëren we gelijke kansen voor alle kinderen.

10 september: Eigen gemeente: Jeugdwerk

Deze collecte is bestemd voor het plaatselijk jeugdwerk van de Protestantse Gemeente in Fijnaart, Heijningen en Standdaarbuiten. "Elk kind en iedere jongere weet zich geliefd door God." Dat is een verlangen van veel ouders en grootouders voor hun kinderen en kleinkinderen. De taakgroep Kerk en Wereld deelt dit verlangen, want geloofsopvoeding is er niet alleen op zondag in de kerk, maar is van alledag. Daarom vragen we u om uw bijdrage tijdens de collecte.

17 september: KiA/WereldDiaconaat/Myanmar "Jonge mensen verbeteren hun landbouwproductie"

In het Zuidoost-Aziatische land Myanmar helpt Kerk in Actie kwetsbare groepen om op eigen benen te staan. In 10 dorpen verwerken jonge moeders, jongeren tussen de 18 en 35 jaar en slachtoffers van de gewapende conflicten landbouwgewassen tot consumentenproducten.

24 september: KiA/Zending/Syrië (Vredeswerk)

“Bouw de kerk in Syrië weer op”

Meer dan 90 procent van de mensen in Syrië leeft onder de armoedegrens, voor meer dan de helft dreigt honger. De oorlog in Syrië heeft een nieuw gezicht gekregen: van militair geweld naar een dramatische economische crisis. Er is nauwelijks aan eerste levensbehoeften te komen, laat staan aan bouwmaterialen. Toch is het herstel van kerken het enige wat perspectief biedt.

U kunt alle hiervoor genoemde projecten ook steunen door uw gift over te maken aan de Diaconie van de Protestantse Gemeente te Fijnaart, Heijningen en Standdaarbuiten op bankrekening IBAN NL 54 RBRB 0691 260 540 onder vermelding van het project dat u wilt steunen.

TAAKGROEP JEUGD en GEMEENTEZIJN

Van de kindernevendienst

Hoi jongens en meiden,

Zo, de vakantie zit er weer op. Het nieuwe schooljaar is weer begonnen én ook in de kerk beginnen alle activiteiten weer. Hopelijk hebben jullie er weer zin in.

Stel je voor dat er een stad is waar veel misgaat. Een grote, machtige stad, maar ook een stad van onrecht en geweld. En stel je voor dat jij dan de opdracht krijgt om naar die stad toe te gaan en de mensen daar toe te spreken. Het overkomt de profeet Jona, die van God naar Ninevé moet gaan om te vertellen dat het zo niet langer kan. Jona weigert – hij neemt een schip de andere kant op. Maar nadat hij in een storm op zee terecht is gekomen, overboord is gegooid en opgeslokt door een grote vis, gaat Jona alsnog. Zijn komst heeft gevolgen die Jona zelf nooit had verwacht.

Met de kinderen én de volwassenen in de kerk lezen we dit bijzondere verhaal op 17 en 24 september. Het is een bekend verhaal, maar ook een verhaal dat steeds opnieuw aan het denken zet. Over roeping, over moeilijke opdrachten, over tot inkeer komen en nieuwe kansen krijgen én over verontwaardiging; want het valt Jona zwaar als hij ziet dat Ninevé toch gespaard wordt.

Op de overige zondagen van deze periode lezen we uit het evangelie van Matteüs. We horen wat een klein beetje geloof kan doen en hoe je kunt reageren als iemand iets verkeerd doet.

Het thema voor deze periode is: **wijze raad**. Die krijgen we in de verhalen, maar die kunnen we ook aan elkaar geven.

3 september is er weer FLAME

17 september is het Startzondag! Zijn jullie al opgegeven voor het ontbijt? Het lijkt ons leuk om jullie daar te zien.

Groeten van de juffen!

kinderkerkflame@hotmail.com

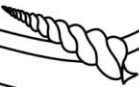
In mijn
NOOD

roep ik
de **HEER**
aan

en **HIJ**
antwoordt **MIJ**

Samen zingen

Wij willen de groep, die af en toe bij elkaar kwam om te zingen, voortzetten en deze noemen we voortaan: 'Samen zingen'. We zullen daar met elkaar opwekkingsliederen zingen. Je hoeft niet goed te kunnen zingen, iedereen is welkom!

We komen op maandagavond om de 14 dagen bij elkaar om half 8 in De Vijverhof. We beginnen op 4 september. Aanmeldingsformulieren liggen op de grote tafel achterin de kerk en op de tafels bij het koffie drinken.

Natuurlijk kunt u ons ook bellen, als u meer informatie wilt hebben.

Addy Driesprong, telefoon 06-46294973

Anneke de Vries, telefoon 06-51205117

Meet and Eat

Vindt u het als alleengaande gezellig met elkaar te eten? Dan bent u van harte welkom op vrijdag 22 september voor een **lunch. Aanvang 12.30 uur, locatie De Vijverhof.**

U kunt zich aanmelden tot 18 september: 168-462254

a.roks-kwist@outlook.com **vol = vol.**

Na afloop vragen wij een vrijwillige bijdrage.

Uw Meet and Eat-team: Mineke, Tanny en Addy

Expositie Marc Chagall in Dinteloord

In september is er in de Gereformeerde kerk van Dinteloord (Steenbergseweg 2) een expositie van Marc Chagall. Het wordt een bijzonder kleurrijke expositie van werken die velen tot de verbeelding zullen spreken. Er zullen een 25-tal werken geëxposeerd worden, o.a. Opéra Garnier Paris, Romeo et Juliette, La Joie, Bijbelse beeldverhalen en het Scheppingsthema.

Op de site van www.pkndinteloord.nl treft u uitgebreide informatie.

De toegang is gratis en de openingstijden van de expositie zijn:

Zondag 3 september	15.00 – 17.00 uur
Zaterdag 9 september	13.30 – 17.00 uur
Zondag 10 september	13.30 – 17.00 uur
Zaterdag 16 september	13.30 – 17.00 uur
Zondag 17 september	13.30 – 17.00 uur

Afscheid ds. G.W. Piksen

Ds. G.W. Piksen, oud-predikant van onze gemeente, neemt na vijf jaar werkzaam te zijn geweest in Heteren afscheid van zijn gemeente. Ds. Piksen gaat verder als ambulante predikant.

Onze gemeente heeft een uitnodiging gekregen om bij zijn afscheid aanwezig te zijn. De afscheidsdienst is op 10 september a.s. om 14.30 uur en vindt plaats in de Hervormde kerk, Kastanjelaan 14 in Heteren. Na de dienst is er gelegenheid om ds. en mevr. Piksen te ontmoeten in verenigingsgebouw De Vluchtheuvel.

Als u van plan bent om deze dienst bij te wonen, wilt u mij dat dan even laten weten (graag voor 4 september), zodat ik aan de scribe van de kerk in Heteren kan laten weten hoeveel mensen er uit Fijnaart aanwezig zullen zijn.

Marion Kruis, scribe

Gevonden op het kerkpad

Zilveren bedeltje afkomstig van armband of ketting.

Bel 06 20422363, Yvonne Langbroek

(Staat nu pas in het kerkblad. Door misverstand niet eerder geplaatst)

STARTWEEKEND
met vanaf 9.00 uur
een zondagochtend ontbijt
De Dorpskerk - Vijverhof

IEDEREEN
IS VAN HARTE
WELKOM

17
SEPTEMBER

TAAKGROEP
JEUGD & GEMEENTE ZIJN

AANMELDEN
INTEKENLIJST OF JEUGD@PKNFIJNAART.NL

GRAAG EEN VRIJWILLIGE BIJDRAGE
IN DE GROENE COLLECTEBUS

Startzondag 17 september 2023

Ga mee! Geloof, hoop en liefde
met
mevr. Arianne Ploeg – Blokland
met voorafgaand om 9.00 uur een zondagochtend ontbijt
in De Dorpskerk

Van de KERKENRAADSTAFEL

Samenvatting van de kerkenraadsvergadering van 4 juli 2023

Wim de Loome heet iedereen van harte welkom en opent de vergadering met het lezen van 1 Timotheüs 6: 1-19 en gaat voor in gebed.

Hij meldt dat Arie Verhagen en Leny van der Spelt afwezig zijn op deze vergadering.

Na het persoonlijk rondje wordt het verslag van de kerkenraadsvergadering van 6 juni goedgekeurd.

Vervolgens hebben de diverse taakgroepen mededelingen. De jaarrekening 2022 van de taakgroep Kerk en Wereld is door het CCBB goedgekeurd. De taakgroep Gemeentezijn heeft ruim vijftig aanmeldingen voor de barbecue van a.s. zondag en er zullen vijf kinderen afscheid nemen van de kindernevendienst. Er is aandacht geweest voor de jongeren die geslaagd zijn. Op 19 november is er een specialdienst met Rob Favier. De taakgroep Beheer vertelt dat Lonneke de Vrij de nieuwe beheerder van 't Trefpunt, De Ontmoetingskerk en het rouwcentrum wordt. Het staat los van 'Omzien', Lonneke doet het als gemeentelid. Er zijn gesprekken gaande voor een nieuwe beheerder van de Vijverhof. De taakgroep Pastoraat heeft in de afgelopen weken samen met predikanten, pastoraal medewerkers en wijkouderlingen het afscheid van de vier overleden gemeenteleden vorm kunnen geven tot tevredenheid van de nabestaanden. De scriba brengt in dat het op zondag 27 augustus precies 10 jaar geleden is dat de fusie-akte werd ondertekend. De kerkenraad besluit dat er in de dienst aandacht aan besteed zal worden en dat er bij de koffie iets lekkers geserveerd zal worden. Adri de Vrij zal onze kerk vertegenwoordigen bij de intrededienst van ds. Van der Zwaag in Halsteren-Nieuw-Vossemeer op 16 juli a.s. Anton en Janita Bom maken de mededelingen tijdens de vakantie van de scriba.

Een werkgroepje heeft nagegaan hoe de situatie in De Ontmoetingskerk is, omdat daar altijd de zomerdiensten gehouden werden voordat er corona uitbrak en voordat er vluchtelingen uit Oekraïne gehuisvest waren in 't Trefpunt. Er is geen livestream vanuit De Ontmoetingskerk en dat mogelijk maken kost wel even tijd en zal hoge kosten met zich meebrengen. Het plafond in 't Trefpunt herstellen kost geld en inspanning en er is afgesproken om geen hoge kosten te maken voor de gebouwen zo lang we niet weten wat de plannen voor de toekomst zijn. De kerkenraad ziet in dat dit op korte termijn niet opgelost kan worden en besluit het advies van het werkgroepje te volgen en dus zullen de zomerdiensten in De Dorpskerk gehouden worden. Dit najaar is er duidelijkheid en kunnen er afspraken gemaakt worden.

Over de stand van zaken van de financiële toekomst van de kerk vertelt Otto Maris het volgende:

Op 15 juni is de jaarrekening ingediend. Toen zijn de kerkrentmeesters begonnen met de meerjarenraming. Daar komen cijfers uit voort en qua onderhoud zijn er ook nog cijfers nodig. Er zijn vijf scenario's opgesteld en daar worden nu berekeningen voor gemaakt. Eind volgende week kan het rond zijn. Dan overleggen eerst de kerkrentmeesters met elkaar en daarna met de kerkenraad. De mening van de gemeente is ook belangrijk. De kerkrentmeesters willen aan de gemeente de scenario's kenbaar maken en de voorkeur aangeven van de kerkrentmeesters en de kerkenraad.

Na de rondvraag besluit Leendert van Baren de vergadering met een stukje met de titel: Elke dag is een nieuwe kans.

Marion Kruis, scriba.

TAAKGROEP BEHEER

Verantwoording collecten

25 juni	Instandhouding kerk en eredienst	€ 193,60
1 juli	Huwelijksdienst	€ 353,05
2 juli	Onderhoudsfonds	€ 184,70
2 juli	Instandhouding kerk en eredienst	€ 121,62
9 juli	Onderhoudsfonds	€ 225,85
16 juli	Onderhoudsfonds	€ 199,15
23 juli	Instandhouding kerk en eredienst	€ 180,30
30 juli	Algemene kosten pastoraat	€ 146,00
6 aug.	Instandhouding kerk en eredienst	€ 171,20
6 aug.	Onderhoudsfonds	€ 135,00
13 aug.	Onderhoudsfonds	€ 282,40

Per bank zijn er twee bedragen van € 150,- en € 184,- binnengekomen bestemd voor de kerk.

10 juli Fendertshofdienst € 21,10

Giften

Er is een gift binnengekomen via mw. R. Matthee van € 100,- uit dankbaarheid bestemd voor de begraafplaats. En via mw. N. van Dorp van 2 x € 20,- en via mw. A. de Vrij van € 20,-.

Via mw. D. Baas van € 10,- bestemd voor de kerk.

Per bank is er een gift binnen gekomen van € 100,- uit dankbaarheid en een gift van € 150,- bestemd voor de kerk.

Hartelijk dank voor uw bijdragen.

Verjaardagsfonds

Begin juli zijn de zakjes van het verjaardagsfonds over het 2e kwartaal weer ingeleverd en geteld. Dat bracht het mooie bedrag van € 1220,25 op.

Per bank is er een bedrag van € 100,- binnen gekomen.

Alle gevers en ook weer de brengers van de verjaardagsgroet, hartelijk dank voor dit mooie resultaat.

Kerkbalans

De toezeggingen voor de actie kerkbalans bedragen tot op heden € 111.548,-. Nogmaals vermeld, een forse toename t.o.v. vorig jaar waar uiteindelijk ruim € 91.000,- toegezegd werd. Van het bedrag van dit jaar is inmiddels € 68.647,- bijgeschreven op de bank.

Als kerkrentmeesters zijn wij u als gemeente dankbaar voor uw toezeggingen en betalingen, want zonder uw bijdrage kan de kerk niet blijven bestaan. Hartelijk dank.

De toezeggingen voor 2023 zijn een mooi begin om straks toch een 100% predikant te kunnen beroepen, want die heeft onze gemeente nodig.

Met vriendelijke groet,

Jaap-Kees van Strien, penningmeester taakgroep Beheer

Een machtiging afgeven

Onze gemeente kan uw bijdragen incasseren bij de bank als u daarvoor een machtiging afgeeft. Daarin kunt u zelf aangeven hoe vaak, wanneer en met welke bedragen u wilt dat er geïncasseerd wordt voor uw bijdragen van Kerkbalans, Contactruimte en Solidariteitskas. Het is voor u gemakkelijker, want u kunt het niet meer vergeten en krijgt geen vervelende herinneringen meer in de bus. Als u daarvoor een formulier of inlichtingen wilt ontvangen, kunt u contact opnemen met de penningmeester Jaap-Kees van Strien op 0623213260 of via de mail jcvanstrien@live.nl.

Collectebonnen

De collectebonnen zijn verkrijgbaar bij penningmeester Jaap-Kees van Strien, Blaaksedijk 13, of telefonisch te bestellen via 0623213260 De bonnen zijn ook via e-mail aan te vragen via: collectebonnen@pknfijnaart.nl

Een vel van 30 bonnen voor € 40,-. Het verschuldigde bedrag kan overgemaakt worden op bankrekening NL02 RABO 0346703433 ten name van Protestantse Gemeente Fijnaart.

Open Monumenten dagen

Op 9 en 10 september zal de Dorpskerk open zijn vanwege de Open Monumentendagen. Op die dagen zullen kunstenaars Annelies Franken met tekenkunst en Martie Driver met aquarel hun kunstwerken tentoonstellen. Op zaterdag zal ook het interkerkelijk koor haar medewerking verlenen. Op 9 september 's middags zal Johan v.d. Steen het orgel bespelen.

Wilt u **luisteren** naar de kerkdienst via Kerkomroep.nl?

Bij 'Zoek uw kerk': type 'Fijnaart'.

Klik 'Fijnaart' aan en scroll naar beneden tot u de kerkdienstdatum ziet en klik op 'Luisteren'.

De diensten zijn te **bekijken** via de website: pknfijnaart.nl

• Klik op Online Kerkdienst. Nu kunt u de live uitzending volgen.

Wilt U de afgelopen uitzendingen bekijken, lees dan goed de instructies op het scherm.

De taakgroep Beheer heeft een telefoonnummer en een e-mailadres beschikbaar gesteld om eventuele vragen te beantwoorden en storingen op te lossen.

U kunt contact opnemen via:

kerkrentmeesters@pknfijnaart.nl of bellen met 06-49 11 55 32.

TAAKGROEP KERK en WERELD

Iedere bijdrage telt

Een muntje, een briefje, een collectebon. De ene keer bewust een mooi bedrag, de andere keer het laatste muntje dat toevallig in de portemonnee zit. Hoe groot of klein ook, iedere gift is een daad van betrokkenheid en medeleven. Of we weinig of veel kunnen delen, we vertrouwen erop dat God het zal zegenen. Dan zal het voldoende zijn voor velen. Hartelijk dank voor uw gift!

Verantwoording collecten taakgroep Kerk en Wereld

18 juni	KiA/Zending/Rwanda	€ 165,46
25 juni	KiA / Werelddiaconaat (Colombia)	€ 179,96
2 juli	Binnenlands diaconaat / De Hoop	€ 179,16
9 juli	Hart voor Kinderen / Masuliita Kinderdorp	€ 360,81
16 juli	Compassion / bevrijd kinderen van Armoede	€ 171,27
23 juli	Eigen gemeente: jeugdwerk	€ 182,01
30 juli	KiA / Ghana een beter inkomen voor boerinnen	€ 174,59
6 aug.	Pastoraat/bloemen	€ 171,63
13 aug.	Pastoraat/bloemen	€ 194,53

We zijn blij dat u zo meeleeft met het werk van Kerk en Wereld !

Hartelijk dank voor de giften, groot en klein, die we van u mogen ontvangen.

Hierdoor zijn we in staat om het goede werk van allerlei instanties ten behoeve van minderbedeelden te kunnen blijven steunen.

Uitreiking opbrengst Bazaar “Koningsdag 2023” aan Shade Children Foundation in de kerkdienst van zondag 2 juli

Beste gemeenteleden,

Zondag 2 juli waren wij als bestuur van Shade Children Foundation uitgenodigd om aanwezig te zijn tijdens de ochtenddienst. In deze dienst kregen wij een cheque overhandigd t.w.v. € 5405,- afkomstig van de bazaar. Een overweldigend bedrag! Wij zullen uiteraard zorgdragen voor een juiste besteding. Tijdens de dienst hebben we reeds enkele projecten laten zien waar geld voor nodig was of nog nodig is.

Hoe bijzonder was het dat onze Keniaanse manager Liz Gakure ook aanwezig kon zijn. Op uitnodiging van het bestuur is zij enkele weken in Nederland en België. Na de overhandiging van de cheque heeft zij een korte toelichting gegeven. Hieronder leest u de vertaling:

"Ik ben Elizabeth Gakure (Liz). Ik werk als manager bij Shade Children Foundation sinds augustus 2017. Sindsdien heb ik Shade zien groeien. In feite heeft Shade twee hoofdoelen: een (te)huis voor kinderen die zorg en bescherming nodig hebben en het andere is omkijken naar de gezinnen en kinderen buiten Shade. Een voorbeeld daarvan is een voetbalprogramma waar inmiddels 200 kinderen bij aangesloten zijn. Wij zijn dankbaar en blij met de steun van PKN Fijnaart. Met een deel van de opbrengst van de bazaar is een Jiko (kooktoestel) aangeschaft dat energiebesparend en veilig is. Het plan is ook om een deel van het geld te besteden aan het opzetten van begeleid wonen voor jongeren die de leeftijd hebben om buiten Shade te gaan wonen, maar nog wel aandacht en zorg nodig hebben.

Bedankt voor uw steun en ik hoop met u te kunnen blijven samenwerken om de levens van behoeftige kinderen in Kenia te ondersteunen. Nogmaals dank.

PS: Hartelijke groeten van uw sponsorkind Daniel Mwangi"

Mocht u meer willen weten over het werk van Shade Children Foundation, laat het ons weten.

Met hartelijke groet namens het bestuur,
André Kooijman, shadechildrenfoundation@hotmail.com

AGENDA

(Alle vergaderingen vinden plaats in De Vijverhof, tenzij anders vermeld)

5 september	20.00 uur:	Vergadering moderamen
6 september	9.00 – 9.45 uur:	Gebedskring
13 september	14.30 uur:	Ouderensoos
19 september	20.00 uur:	Vergadering kerkenraad
27 september	14.30 uur:	Ouderensoos

DIVERSE MEDEDELINGEN

Een lap stof vol symboliek

Een lap stof, meer is het niet op het eerste gezicht. Maar er zit meer achter het zogenaamde 'antependium'. Of het nu gaat om een kleed voor de avondmaals-tafel, een doek aan de voorkant van de kansel of een decoratie aan de muur: het draait vooral om de symboliek.

Het antependium (letterlijk: voorhangsel) is een onderdeel van de liturgische aankleding van de dienst en komt in verschillende vormen en maten. Meestal is het een lap stof, maar soms is het ook van hout of metaal.

In de katholieke kerk worden antependia al eeuwenlang gebruikt om het altaar een extra uitstraling van heiligheid en gewijdsheid te geven. Het altaar is immers een bijzonder onderdeel van de kerk: het wordt gezien als de plek waar brood en wijn daadwerkelijk veranderen in het lichaam en bloed van Jezus.

Overbodige luxe

In protestantse kerken ging het er aanvankelijk soberder aan toe. Een antependium werd gezien als overbodige luxe. En misschien ook als 'iets echt katholieks', waar de eerste protestanten niet zo van gediend waren.

Na de Reformatie namen protestanten dan ook grote soberheid in acht, ook wat kleur betreft. Alleen bij de viering van het avondmaal legden ze een wit kleed over de avondmaalstafel. Lutheranen en Anglicanen daarentegen behielden op veel plaatsen wel een sobere veelkleurigheid.

Terug van weggeweest

Onder invloed van de 'liturgische beweging' uit de jaren twintig van de twintigste eeuw kwam hier in calvinistische kerken geleidelijk aan verandering in. In protestantse kringen kwam meer aandacht voor het liturgische kerkjaar en de bijbehorende rituelen. Ook ontstond er aandacht voor symbolen en het gebruik van kleuren.

Zo keerde ook het antependium terug van weggeweest, maar dan in een eigentijds jasje. In steeds meer calvinistische kerken kwamen doeken te hangen

voor avondmaalstafel, kansel en (eventueel) lezenaar. Predikanten gingen een stola in dezelfde kleur dragen als het antependium over hun toga.

Perspectief

Veel kerken hebben hun eigen antependia, soms ontworpen door gemeentelieden. Soms fungeren de doeken alleen als toevoeging op het avondmaalskleed, soms hangt er standaard een lap stof aan de kansel. Vaak wisselt die wel door het jaar heen, zodat de kleuren en symbolen passen bij de tijd in het liturgisch jaar.

Op deze manier plaatst het antependium de dienst in perspectief: de viering vindt plaats op een specifiek moment in het jaar en daar horen een bepaalde sfeer en symboliek bij.

Liturgische kleuren

Door het kerkelijk jaar heen worden vier kleuren gebruikt: wit, rood, paars en groen. Deze hebben elk een eigen betekenis:

- **Groen:** het liturgisch kerkjaar is overwegend groen. Deze kleur symboliseert groei en hoop, het goede leven, verwachting. Groene antependia worden vooral gebruikt na de kerstperiode (dus vanaf 6 januari) tot Aswoensdag, en in de periode tussen Pinksteren en Advent, een overwegend feestloze tijd in het kerkelijk jaar.

- **Paars:** de kleur van soberheid, bezinning, inkeer, rouw en boete. Deze kleur wordt gebruikt tijdens Advent, omdat dit de tijd is waarin de kerk stilstaat bij de komst van Christus. Op de derde zondag van Advent wordt vaak een lichtere kleur paars gebruikt, bijna roze. Die symboliseert de vreugde omdat Kerst bijna aanbreekt. Tijdens de Veertigdagentijd is paars opnieuw de liturgische kleur.

Paars als kleur van de soberheid is eigenlijk bijzonder, want vroeger was paars – purper – zo'n beetje de duurste kleur. Hij kon alleen worden gemaakt met pigment uit de klieren van een bepaalde soort slakken. Parse stof was daarvoor meer waard dan goud. De drager kreeg er automatisch een bijzondere status door. Wie het kon betalen – koningen, keizers, kerkelijke heersers – had duidelijk aanzien.

- **Wit:** de kleur van reinheid, nieuw leven, bevrijding, licht, feest en vernieuwing. Deze kleur is de dominante kleur tussen de verschillende feesten en seizoenen door: vanaf Kerst tot en met 6 januari en tussen Pasen en Pinksteren.

- **Rood:** de kleur van vuur en inspiratie en verwijst naar de heilige Geest. Traditioneel wordt deze kleur alleen ingezet tijdens Pinksteren. Sommige gemeenten gebruiken de kleur ook bij het bevestigen van ambtsdragers in een nieuwe functie.

Overgenomen uit Petrus Magazine, een wekelijkse nieuwsbrief van PKN Nederland

Bijbelleesrooster voor de maand september 2023

vr 1	2 Koningen 18:1-12	De HEER staat Hizkia bij
za 2	Matteüs 17:1-13	Jezus, Mozes en Elia
zo 3	Matteüs 17:14-23	Niets is onmogelijk
ma 4	2 Koningen 18:13-25	Hizka uitgedaagd
di 5	2 Koningen 18:26-37	Het volk uitgedaagd
wo 6	2 Koningen 19:1-13	Laat je niet ontmoedigen
do 7	2 Koningen 19:14-28	Ik ken je
vr 8	2 Koningen 19:29-37	God beschermt en bevrijdt
za 9	Matteüs 17:24–18:9	Valstrikken
zo 10	Matteüs 18:10-20	De Vader zorgt voor je
ma 11	Matteüs 18:21-35	Van harte vergeven
di 12	Psalm 6	
wo 13	2 Koningen 20:1-11	Een teken uit de hemel
do 14	2 Koningen 20:12-21	Hizkia's schatkamers
vr 15	2 Koningen 21:1-18	Manasses zondige praktijken
za 16	2 Koningen 21:19-26	Amon volgt zijn vader
zo 17	Jona 1:1-16	Geroepen en gevluht
ma 18	Jona 2:1-11	Jona's gebed
di 19	Jona 3:1-10	Ninevé bekeert zich
wo 20	Jona 4:1-11	(On)terechte boosheid
do 21	Psalm 7	Een rechtvaardige rechter
vr 22	Matteüs 19:1-15	Wie het gegeven is, begrijpt
za 23	Matteüs 19:16-30	Wie kan er gered worden?
zo 24	Matteüs 20:1-16	De laatsten zullen de eersten zijn
ma 25	Matteüs 20:17-28	Dien de ander
di 26	Matteüs 20:29-34	Open onze ogen
wo 27	2 Koningen 22:1-13	De boekrol met de wet
do 28	2 Koningen 22:14-20	Onheil over Jeruzalem
vr 29	2 Koningen 23:1-14	Josia maakt schoon schip (1)
za 30	2 Koningen 23:15-30	Josia maakt schoon schip (2)